

ordning først kan gennemføres, og at en Afslutning af Drøftelserne først kan finde Sted, naar vi har større Klarhed over, hvorledes Forholdene mellem Staterne fremtidig bliver ordnet. Jeg er enig i den Opfattelse, at først da kan Drøftelserne føres til Ende; ikke desto mindre forekommer det mig, at man ogsaa i den mellemliggende Tid kan rette sit Blik videre, end de to ærede Talere har ment det maatte være muligt for Kommissionen at gøre det.

Begge de ærede Talere har sagt, at Kommissionen skulde have den Opgave at undersøge, hvorledes den bestaaende Militærordning havde virket og havde været anvendt i Krigsaarene, og paa dette Punkt er jeg selvfølgelig enig med de to ærede Talere. Jeg er saa enig i dette, at jeg kan sige, at deres Udtalelser herom i Virkeligheden forekommer mig at være overflødige, ligesom det forekommer mig helt overflødigt at indføje en Bestemmelse herom i Loven, men er der Ønske derom, vil jeg selvfølgelig meget gerne gaa med dertil; saa overflødig, som Bestemmelsen er, saa uskadelig vil den ogsaa være, og derfor kan jeg for min Del ikke have nogen som helst Indvending at gøre derimod. Der ligger deri kun en Udformning af det, som allerede staar i Lovforslaget; da det i Lovforslaget er angivet som Formaal at tilvejebringe en Plan for den kommende Ordning af vort Militærvæsen, saa ligger efter mit Skøn i alt Fald naturligt deri, at man maa undersøge den Ordning, vi har, og at man maa gennemgaa den Maade, hvorpaa den har været anvendt, uddrage de Erfaringer deraf, som man kan, med Hensyn til den kommende Tilstand og paa Grundlag deraf opstille sin Plan for Fremtiden. Den Tilføjelse, som de to ærede Talere har ønsket, skal jeg derfor for mit Vedkommende ikke have det ringeste at indvende imod. Hele Krigstiden igennem har man fra Regeringens Side været fuldkommen rede til at underrette Rigsdagen om, paa hvilken Maade Militærordningen af 1909 gennemførtes, og denne Oplysning til Rigsdagen er givet i fuldt Maal, i det mindste tør jeg sige i saa fuldt Maal, som Rigsdagen har ønsket det; at denne Gruppe af Oplysninger fortsættes og maaske paa mange Maader suppleres i Enkeltheder overfor den Kommission, som maatte blive nedsat, kan selvfølgelig være meget ønskeligt og

maa, som sagt, efter mit Skøn allerede følge af selve Lovens Bestemmelser.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing føjede til i denne Forbindelse, at Kommissionen kunde have en anden Opgave, nemlig at medvirke til Afviklingen af de ekstraordinære Militærforanstaltninger fra disse Aar; jeg skal heller ikke have det mindste imod at drøfte alt, hvad man maatte ønske i saa Henseende med den kommende Kommission. Det ærede Medlem mente, at der f. Eks. var en Mængde Pigtraad, som man nu kunde afhænde til Brug for private. Dertil kan jeg svare, at det er der sikkert intet i Vejen for. Hvorvidt de private faar saa overvældende megen Fornøjelse af denne Pigtraad, er vist et andet Spørgsmaal. Jeg tror, at det meste af den er i saa rusten og ubehagelig en Tilstand, at nogen særdeles Glæde ved at blive Ejer af den vil de ikke føle. Men det gælder blot for Pigtraadens Vedkommende; der vil være ikke helt lidt af Materiel, som i disse Aar er tilvejebragt, som det vil være muligt fra Statens Side at afhænde, og det kan maaske være meget hensigtsmæssigt at føre Forhandlinger derom med denne Kommission — ellers kunde Forhandlingerne lejlighedsvis være førte med Finansudvalget, saaledes som allerede tidligere sket. Jeg kan f. Eks. nævne fra et begrænset tilsvarende Omraade, at man i Finansudvalget har drøftet Spørgsmaalet om at sælge en Gruppe ældre Kanoner, som staar ved Tøjhuset, for at det Jern, som findes deri, kan blive anvendt under de nuværende Forhold, hvor den Art Materiale ikke er for Haanden i tilstrækkelig rigeligt Omfang. Ligesom der er truffet Aftale herom, vil utvivlsomt paa adskillige andre Omraader noget tilsvarende kunne ske.

Men naar de to ærede Medlemmer, saa vidt jeg forstod, har været af den Opfattelse, at herved maatte Kommissionen saa i det væsentlige standse, at den ikke kunde komme videre i sine Overvejelser, før de nye formentlige Aftaler mellem Staterne var truffet, saa tilstaar jeg, at det er min Opfattelse, at man vil kunne udføre et betydeligt forberedende Arbejde ikke blot med Hensyn til den direkte Tilvejebringelse af de Oplysninger, der her har været Tale om, men ogsaa med Hensyn til Overvejelser af den kommende Ordning, og det et frugtbart Arbejde, hvorved maa-